HET UTRECHTS ARCHIEF

KADERBRIEF 2027

1. Inleiding

In deze kaderbrief 2027 worden de belangrijkste ontwikkelingen en kaders voor het komende begrotingsjaar 2027 beschreven. Deze wordt samen met de meerjarenbegroting 2027–2030 gepresenteerd tijdens de bestuursvergadering van 23 maart 2026. De uitgangspunten zijn reeds verwerkt in de meerjarenbegroting 2027 – 2030. Zie hiervoor ook hoofdstuk 2 Hoofdlijnen van de begroting in het begrotingsdocument.

2. Algemene ontwikkelingen

Voortgang uittreding Rijk

Het Rijk heeft het besluit genomen om per 1 januari 2027 uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's te treden. Hiervoor zullen de taken en bevoegdheden voor het beheer van de rijksarchieven aan de RHC's worden gedelegeerd en zal de financiering van de jaarlijkse bijdrage via een specifieke uitkering (SPUK) worden geregeld. Hierover zijn verdere afspraken gemaakt en voorwaarden besproken. De besluitvorming vindt plaats door de besturen van elk RHC afzonderlijk.

In de bestuursvergadering van juni 2023 heeft het AB gesproken over de scenario's voor de uittreding en heeft het AB de voorkeur uitgesproken voor het scenario Voortzetten gemeenschappelijke regeling met daarbij het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen. Daarbij heeft het AB de opdracht gegeven om twee werkgroepen in te stellen (opstellen Gemeenschappelijke regeling en opstellen Uittredingsregeling).

De interne werkgroepen Aanpassing GR en Uittreedplan, gevormd uit de ambtelijke ondersteuning van de partners en HUA, hebben in 2025 alle benodigde stukken opgesteld voor aanpassingen van de huidige gemeenschappelijke regeling en de uittreding van het rijk. Op 11 maart 2026 is een extra bestuursvergadering van het algemeen bestuur gepland voor het vaststellen van het uittreedplan.

Op basis van de nu bekende uitgangspunten bij de uittreding van het Rijk is bij het opstellen van de jaarrekening het continuïteitsbeginsel gehanteerd. Het continuïteitsbeginsel is een vereiste om een meerjarenbegroting te kunnen presenteren. De SPUK van het Rijk voor 2027 is in de begroting nu apart gepresenteerd.

Gemeentefonds en provinciefonds

In de zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht van 6 juni 2024 op de ontwerpbegroting 2025 – 2028 is vanwege de herijking van het gemeentefonds gevraagd besparingsmogelijkheden in kaart brengen en om een analyse op specifieke taken te maken. In de vergadering van 17 juni 2024 heeft het AB de notitie "Prioritering en fasering meerjarenbeleidsplan 2025 – 2028" vastgesteld. Deze prioritering en fasering is op verzoek van het bestuur aangebracht om de aangekondigde bezuinigingen inhoudelijk richting te geven voor de jaren 2025 en 2029 en geeft antwoord op de inhoudelijke vragen op de toen aangekondigde bezuinigingen.

Conform de bestuursvergadering van 9 december 2024 is voor de programmabegroting 2026 aanvankelijk uitgegaan van een bijdrage van de gemeente Utrecht op prijspeil 2025 (geen toepassing van indexatie), waarmee de gemeentelijke bijdrage voor 2026 gelijk zou blijven aan die van 2025.
Eind 2025 heeft de gemeente Utrecht alsnog ingestemd met toepassing van de reguliere indexatie. De aanvullende bijdrage € 110.819 wordt derhalve als ophoging van de gemeentelijke bijdrage verwerkt in de 1e Berap 2026. Daarmee zal dit bedrag niet worden onttrokken aan de bestemmingsreserve Taakstelling en claims gemeente, Utrecht. De bijdrage van de gemeente Utrecht voor het e-depot ter hoogte van € 272.000 zal wel worden onttrokken aan deze bestemmingsreserve in 2026.
Voor 2027 zijn de indexatie en de bijdrage voor het e-depot voor de gemeente Utrecht opgenomen in de regulier gevraagde bijdrage.

In de bestuursvergadering van 8 december 2025 is door het AB gevraagd om verschillende scenario's uit te werken vanwege mogelijke bezuinigingen door de herijking van het gemeentefonds en provinciefonds. Deze hebben mogelijk impact op de gemeente en provincie Utrecht vanaf 2027. In maart vindt de eerst volgende bespreking hierover plaats in de bestuursvergadering.

Op 5 februari 2026 ontving HUA een brief van meerdere Utrechtse colleges van B&W met het verzoek een strategische koers te bepalen gericht op kostenbeheersing en besparingen. Deze brief zal in het Dagelijks bestuur besproken worden van 23 maart 2026, om vervolgens op een later moment dit jaar in het Algemeen bestuur besproken te worden, Daarmee is er nog geen beeld van mogelijke consequenties en kunnen deze op zijn vroegst in begrotingsjaar 2028 en verder verwerkt worden.

Vanuit het Rijk en de provincie zijn er geen verzoeken ontvangen voor besparingen op de bijdrage.

3. Financiële zaken

Indexering

In de vorige Kaderbrief 2025 en de Meerjarenprogrammabegroting 2026 - 2029 is voor de prijsindexatie de Europese consumentenprijsindex (HICP) van DNB gehanteerd. Hierbij wordt uitgegaan van de kerninflatie: de HICP gecorrigeerd voor fluctuaties in voedsel- en energieprijzen. Aangezien HUA niet te maken heeft met voedselprijzen, is de kerninflatie een geschikte maatstaf. HUA is echter wel gedeeltelijk afhankelijk van energieprijzen. Daarnaast werken stijgingen in energieprijzen ook indirect door in de tarieven van leveranciers en dienstverleners. In de meest recente Najaarsraming (december 2025) verwacht DNB dat de kerninflatie (HICP) over 2025 en 2026 uitkomt op 2,8% en voor 2027 wordt deze geraamd op 2,1%. De prijsindexatie voor energie wordt in de HICP voor 2027 geraamd op 5,1%.
In het licht van de actuele economische situatie en daarmee snel stijgende energieprijzen kiest HUA ervoor om de geraamde kerninflatie (HICP) voor 2027 op te hogen van 2,1% naar 2,5%. In 2027 zal HUA bezien of de 0,4% hogere indexatie naar 2,5% ten opzichte van de door de DNB afgegeven kerninflatie (HICP) eind 2025 voor 2027, afdoende is of dat deze nog bijgesteld moet worden op basis van actuele ontwikkelingen.

De onderhandelingen voor de nieuwe CAO Gemeenten en CAO SGO zijn afgerond en de cao's zijn voor de periode 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 definitief bekrachtigd door vakbonden en werkgeversorganisaties. De cao wijzigt de salarisstructuur via meerdere stappen in de komende jaren; deze verhogingen zijn in de begroting verwerkt als de actuele cao-mutaties voor 2026. De belangrijkste afspraken zijn:

- Per 1 april 2025 salarisstijging +2% en per 1 oktober 2025 aanvullende salarisstijging +1,85%. Dit is verwerkt via de jaarrekening 2025.
- Per 1 januari 2026: verhoging van het bodemuurloon naar € 16 en een nominale structurele verhoging van € 35 in alle salarisschalen (met uitzondering van schaal A)
- Per 1 juli 2026: salarisstijging +1,25%
- Per 1 januari 2027: salarisstijging +1,6%

Deze cao-resultaten leiden tot een gemiddelde salarisstijging van circa 7,5% over de looptijd van de cao. Er zijn geen CAO afspraken na 31 maart, de lonen worden voor april tot en met september verhoudingsgewijs geïndexeerd met de gehanteerde 2,5% .

Samenvattend:

1. Daar waar er reële prijsverhogingen zijn doorberekend aan HUA zullen deze eerst worden doorgevoerd in de aan te passen begroting voor 2026. Deze aangepaste begroting dient als basis voor de meerjarenbegroting 2027 - 2030.
2. De nieuwe CAO leidt tot een gemiddelde salarisstijging van circa 7,5% over de looptijd van de cao.
3. Voor de lonen worden de maanden april tot en met september 2027 verhoudingsgewijs geïndexeerd met 2,5%.
4. Ophogen van de geraamde kerninflatie (HICP) voor 2027 van 2,1% naar 2,5% in verband met actuele economische situatie.